Székesfejérvár, 1902. IX. évfolyam, 41. szám. Szombat, április 12.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“ a vobis institutam ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általatok katholikusok törekvéseinek elömozditására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesitett új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő: BILKEI FERENC.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1. Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

Egyházpolitika uj kiadásban.

Szinte azt hittük, hogy az egyházpolitikai törvények törvénykönyvbe igtatásával helyrebillent hazánkban a vallási egyensuly. A magyar megkapta azt, a mit óhajtott, lehet immár felekezetnélküli is, áttérhet a kellemetlen vallásra, stb.; reánk borult a béke, az áldás és szeretet rózsaszinü derüje, fejlődhetünk, növekedhetünk és nem lesz senki széles e hazában, a ki ily szókra fakadna: *nem boldog a magyar!*

Azért csodálkozunk protestáns testvéreink erőteljes mozgalmán, a kik egy uj egyházpolitika lantját pengetik, sirván. Az 1848-ki törvényhozás alkotott egy törvényszakot, a melynek értelmében: *minden bevett vallásfelekezetek egyházi és iskolai szükségei közálladalmi költségek által fedeztessenek.*

Ennek a törvénynek a protestánsokra vonatkozó részét akárja megvalósitani a Kossuth-párt, a melyről ugyis régóta tudatik, hogy a katholikusok ellen a legcifrább kivánságokra kész.

A törvény óhaja szerint se templomra, se papra, se iskolára nem kellene az egyes felekezeteknek külön fizetni, hanem fizetné az állam az adózó polgárok erszényéből. Tehát nem 3 millió protestáns, hanem 17 milió magyar fizetné a protestánsok egyházi költségeit. Hiszen ez nem is volna rossz kivánság a protestansok szempontjából. Azonban tisztában van a Kossuth-párt, hogy az államnak nehezen lesz annyi pénze most hamarosan, hogy ily nagyarányu vágyaknak megfelelhessen. Hát gondoltak egyet, egy merészet és nagyot.

Vegye el az állam a katholikus egyház vagyonát. 900 esztendő alatt sokféleképen megjutalmazták szolgálatait, melyeket a hazának tett, ezeket vegye most el az állam és fizesse belőle a protestánsokat is. Igazán megható és elbájoló! Azt persze már nem óhajtják, hogy az ő egyházi vagyonukra is tegye rá az állam a kezét. Pedig tény, hogy aránylag a protestánsoknak is van akkora egyházi vagyonuk, mint a katholikusoknak.

Arról azonban kár szólani, mert a szabadság, egyenlőség és testvériség nevében elég, ha az állam a katholikusokra teriti rá a vizes pokrócot.

Hol vagyunk mi a protestánsoktól. Az állam mostoha gyámkodása, autonomiánk teljes agyonnyomoritása keserü panaszokat vált ki ajkainkról. Nekünk valósággal birkóznunk kell az állammal, mikor egy egy püspök kinevezéséről van szó, mert neki báb-püspökök, nekünk meg lélekkel biró vezérek kellenek. Erre mindenre nem gondol a Kossuth-párt. Sőt visszaemlékezhetünk *Eötvös* Károly szavaira, a ki azt mondotta: *Inkább vesszen el a protestánsok autonomiája minthogy a katholikusok olyanhoz jussanak.*

Vlassics minister azonban, sőt Szentiványi Árpád, a protestánsok egyik egyházi felügyelője is más véleményben voltak. A Kossuth-párt óhaját — a melyet különben is csak a Bánffy lapjának kellemetlen vallásu ifjai fujnak fel nagyra, hogy a lap számára előfizetőket szerezzenek — ez idő szerint nem lehet teljesiteni.

A vita folyamán persze régi protestáns mód szerint, mikor önmagukat akarják védelmezni, a pápistákon rugnak egyet. *Veres* József odavetette, hogy *Rómából felekezeti türelmetlenséget szitanak.* Persze olyanformán gondolta tiszteletes úr, mint a Magyar Szó-ban szokás, vagy Tudós úr lapjában, hogy a jezsuitákat nap-nap után gyilkosoknak, rablóknak nevezik és a kutya se hederit rá. Ott torkára szoritották a szót: *Tessék bebizonyitani.* És Veres úr ötölt-hatolt, végre kisütötte, hogy a syllabus, vagyis az egyház tanitása ellenkezik a protestánsokéval. Tehát, ha valaki nem tartja jónak a protestáns kátét, az izgat.

Itt mutatta meg a néppárt, hogy mit tud tenni a katholikusokért. Az a huszonöt ember valósággal deresre húzta Veres urat és nem engedte tovább, mig ki nem nyögte, hogy ő a „bensült veres kolop.“

A többi pártok s a többi „jó“ katholi-

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCÁJA.

A vénasszony.

Irta: Dr. MINIMUS.

I.

Mindennap láttam, mindig ugyanazon a helyen. Ott ült a kirakat márványküszöbén. Szépen meghuzódott a sarkán, hogy nagy helyet ne foglaljon el. Annyit megtanult már, hogy a szegény ember mindenütt utban van, ha nagyon meg nem huzza magát. Ruhája rongy, az ormótlan sárga férficipőkből csak azért nem látszik ki a lába, mert nagyok neki. Didergő kezeit belecsomózza a kötényébe, s ugy ül ott naphosszant, mint a foszlányosra tépett veréb; sárga arcán a nyomoruság ujja nyoma. A kegyetlen római szél pedig nem kiméli a hideg böjti napokon; körültáncolja óraszámra, kiszoritja belöle az élet maradék melegét, átjárja a nyomorult öltözéket minden oldalról.

Ki törődik vele? Vénasszony. Koldus. Kinek jut eszébe azt kutatni, mire gondol az az elhagyott teremtmény a hosszu időközökben, mig valaki félbeszakitja a várakozást pár fillér alamizsnával. A modern ember nem szeret bölcselkedni, még gondolkozni sem. Megteszik helyette mások. Sőt egyáltalában nem tetszik neki, ha valakinek olyan gondolatai vannak, a melyekből kellemetlen igazság üti elő a fejét. A világváros minden utcáján az élet lüktetése dübörög, az ember élvez és dolgozik. Siet élvezni, mert az idő rövid; siet dolgozni, hogy élvezhessen, neki az idő kétszeresen rövid. Ki törődik ilyenkor avval, hogyan fogja föl az a félig fogott vénasszony a körülötte rohanó életet, keserüség, vagy megadás lakozik-e szivében? Ki tenne neki jobbat, a fillér-e vagy a jó szó? Filiszter-gondolatok.

Bár elmult a nagyhét, még mindig van varázsa ennek az időnek, hogy nem tudok husvéti vidámságra gondolni, hanem komoly elmélkedések tolulnak a tollam alá. A vénasszonyról, s a modern humanizmus értékéről. Valaki azt mondotta, hogy ha az ujságváró nagyközönségnek valami egészen ujat, soha nem hallottat akarunk előadni, csak fel kell olvasni egypár fejezetet az ószövetségből. Mert anyira hajhásszuk a szenzációk, az üres velejü ujdonságokat, hogy a saját, nagy szellemi tőkénkről, régi kincsünkről egészen elfeledkezünk.

Azt hiszem, nemcsak az ó, hanem az ujszövetség könyveiből is sok ujat lehet tanulni. Az ujdonság nem az események elbeszélésében rejlik, hanem az alkalmazásban. Meg kell mutatni, hogy az örök ember mindig ugyanaz, bünei, hibái sem változnak, ha fölülről meg nem segitik. A farizeusok, szadduceusok, pogányok, vámosok most is megvannak. Csak a név más, meg a köpönyeg. És sok helyen hiányzik a farizeusok kérlelhetlen ostorozója.

II.

— „Felelvén pedig Jézus, mondá: Egy ember méne Jeruzsálemből Jerikóba és rablók közé juta, kik meg is foszták őt és megsebesitvén, félholtan hagyák őt, és elmenének“ —

A nyomoruság a legnagyobb utonálló. Nem doronggal verekedik, türelem az erőssége. Betelepszik a rongyos viskóba, beviszi a betegséget, behivja néhányszor a halált, a többi megy magától. A pénznek nincs szive, a ki adós fizessen, vagy menjen, s az öreg anyóka az utcán találja magát: Jeruzsálem és Jerikó között. A nagyváros szemetje, a kétes ekzisztenciák száma szaporodott.

A járókelők között pedig meg lehet találni a papot is, meg a levitát is, de legtöbb a farizeus, meg a szadduceus, „kik nem hiszik a test föltámadását“.

A palotának, a mely előtt a vénasszony ült, átjárója van egyik utcából a másikba. Minden reggel, minden délután arra jár egy csomó diák gyerek is. Nem csodálkozom rajta, ha rakoncátlanok, ha nemcsak a csengetyüket rángatják és verebekre dobálnak, hanem jó szerével az öreget is meglökdösik, vagy a kosarát földöntik. Az éretlen korral járó neveletlenség. Annak veszi az öreg is, mert változatlan egykedvüséggel igazitja helyre a kosarat vagy fejkendőjét. A nyomoruság fásult kifejezése semmit se változik az arcán.

Jönnek mások is. A haza reményei. Egyetemi ifjak. Egyik-másiknak bajusza, szakála van, van közöttük meglett ember sőt — aggastyán is. Ifju aggastyánok. Nekik már több szabad, mint

Mai lapunk 6 oldal.

kusok füleltek, nézték és hallgatták, hogy mint ütik a katholikusokat.

Majd Zichy János gróf mondott egy magas szárnyalásu, nagy tudásra valló beszédet, hogy keresztény magyar államot épitsünk, ***az lesz az igazi egyházpolitika,*** **mert az évezredekre biztositja nemzetünk fönnállását, a mint megvédett bennünket kilencszáz esztendőn keresztül.**

A katholikus kör estélye.

Ragyogó, sikerben teljes, hatásában egyelőre alig mérlegelhető napja volt csütörtökön a székesfejérvári belvárosi kath. Körnek. Cseppet sem fog meglepni bennünket, ha 1902. april 10-ike fordulópont lesz a katholikus Körnek s Székesfejérvár katholikus társadalmának életében.

A katholikus egyház látható fejének XIII. Leó pápa Ő Szentségének névestéjét választotta a katholikus Kör arra, hogy a város katholikus közönsége részéről kifejezést adhasson azon mélységes tiszteletnek, azon törhetetlen ragaszkodásnak, melylyel a nagy Pápa iránt viseltetik. A pompásan összeállitott programmú ünnepély óriási közönség részvétele és lelkesedése mellett folyt le a ciszterciták disztermében, hol ez alkalommal előkelő hölgyek szorongva voltak kénytelenek az ablakfülkékben megvonni magukat.

Igaza volt az ünnepély nagynevü szónokának, hogy Szent István városának katholikus közönsége hithűség tekintetében az elsők között áll az országban. Ez a hithűség eddig talán kissé öntudatlan, bátortalan volt, de megvolt; ott élt a szivekben, de a mint alkalma van, napfénye jő, kitör, magasztos hitvallásban nyer fényes, lélekemelő megnyilatkozást.

A katholikus kör ezelőtt hét évvel alakult meg városunkban. Szerényen, a mostoha viszonyok között, félreismerve, megvettetve, negligáltatva sokszor olyan oldalról is, ahonnan az roszszul esett, mint egy kis hamupipőke jelent meg városunk társadalmi szinterén. Sokat küzdött, sokat fáradott azóta s örömmel látjuk, hogy munkájának gyümölcse nem maradt el. Tegnapelőtt mutatkozott be az egyházmegye uj Főpásztora előtt s tudjuk, hogy ő Méltósága szivében e napon nagyra nőtt az a szeretet, melyet nagy szivével négy héttel ezelőtt a Körnek előlegezett.

Ez az első, a legnagyobb oka örömünknek. A másik az, hogy régi sejtelmünk valóra vált: Székesfejérvár intelligens katholikus közönsége napról-napra jobban megérti és — megszereti a katholikus kört s magáévá teszi, felkarolja, diadalra vinni segiti annak nemes intentióit. A januári és méginkább a csütörtöki „zsufolt ház" élénken tanuskodnak erről.

Végül, mivel bebizonyosodott, hogy városunknak e ma már tekintélyes és működésében messzekiható társadalmi faktora erőit jelen körülményei között kifejteni képtelen, evidenssé vált, hogy *rég vajúdó ház kérdése is a legnapi nappal forduló ponthoz jutott. Erősen hisszük, hogy a lelkek mélyén évek óta forrongó eszme a közel jövőben testet öltt.*

Részletes tudósitásunk a csütörtöki ünnepélyről a következő:

A fényes közönség csaknem teljesen megtöltötte a főgymnázium diszes termét. A hölgyek a rendesnél is jóval nagyobb számban jelentek meg s bájos koszorujok rendkivül kedves képet nyujtott. De az intelligens uri közönség is feltünően nagy számmal volt ez alkalommal képviselve.

A Kör énekkara a pápa-hymnus lélekemelő akkordjaival nyitotta meg az ünnepélyt. Majd a honvédzenekar *Frycsaj* Rikhárd karmester vezetése mellett Komzák: „Jámbor óhaj" és Verdi Othellójából az „Ave Maria" részletet adta elő a tőle megszokott precizitással.

Ezt követte az ünnepély nagy eseménye: dr. *Margalits* Ede bpesti egyetemi tanár, a katholikus ujságirók Pázmány-Egyesületének elnöke tartotta meg fényes előadását a pápaságról.

Már a szónok külső megjelenése kellemesen lepte meg a közönséget, valamint tiszta csengő hangja, nyugodt, higgadt előadása, a mely a terem minden részébe elvitte az előadó eszméit. A pápaság eszméjének nagyfontosságával kezdte, a mely iránt minden katholikus ember gyermeki hódolattal viseltetik s ép ezért magasztalja a székesfejérvári katholikus Kört, a mely e város buzgó katholikusainak módot és alkalmat nyujtott a Szentatya iránt való érzelmeik nyilvánitására. Azonban nekünk, magyar katholikusoknak nem csupán mint katholikusoknak, hanem mint magyaroknak is ünnepelnünk kell. Hiszen a pápaság állott ott állami életünk bölcsőjénél s kisérte mind mai napig s ott volt különösen akkor, mikor a vész napjaiban, az eltipratás idejében az életért küzdöttünk. Tankönyveink nagyon keveset beszélnek a pápaság áldásos befolyásáról, de annál többet a históriai emlékek, melyek örökös emléket állitanak a pápák jótékonyságának. Két nagy eszme mozgatja az emberiséget az ujabb korban: a nemzetiségi kérdés és a szocializmus. A pápa bölcsességének sugaraival bevilágit a sötétségbe, midőn ott a szeretet s itt az igazságosság eszméit fejtegeti a nemzetek intézőinek.

Annyiszor hallottuk már a protestánsok önérzetes mondását: Én protestáns vagyok. Emelkedjünk fel mi katholikusok is arra a magaslatra és ne álljon közülünk senki se félre az utból, ha katholikus voltáról van szó — ámbár az is igaz, hogy ma katholikusnak lenni nem épen lukrativ dolog. Három nagy jeligével, jobban mondva frázissal szoktak felénk dobálni. Azt mondják, hogy ultramontánok, hogy klerikálisok és hogy reakcionariusok vagyunk. Igen, azok vagyunk, hiszen azoknak kell is lennünk, ha a katholikus nevet nem akarjuk letagadni. Mi az ultramontánizmus? Ragaszkodás a római szentszékhez, mint egyházunk és vallásunk földi fejéhez. Ezt meg kell tennünk. Mi a klerikalizmus? A tanitó egyház tekintélyének elfogadása, hogy Krisztus vallását az ő papjainak ajkairól elfogadjuk. Végül reakcionáriusok is vagyunk, mert azt a rohamos haladást, a mely az embereket elválasztotta az Istentől, hitétől, azt mi megakarjuk akasztani s az embereket visszaakarjuk vezetni az elhagyott, örökéletü és örökérvényü eszméikhez.

Ilyenek voltak nagy vonásokban azok az eszmék, a melyeket a tudós tanár a közönség előtt fejtegetett. Csak nagy vonásokban — mondjuk — mert a közvetlenség, a kedves és művészi előadás sokszorosan emelte a beszéd értékét.

Az illustris szónok beszédének hatása mély és általános volt.

A meggyőző erejü igazságok megtalálták az utat a hallgatóság szivében, beszéd után mindenki — hogy is mondjuk — *igazán katholikusnak érezte magát.*

Mindenki tisztán látta azt, hogy hiszen a mi hiveink érdemeit mondotta el, a mi meggyőződésünknek, a *mi hitünknek* adott kifejezést ez a bátor, ez a hitvalló ember; hogy ez a katholikus kör semmit sem tanit, semmit sem hirdet, ami lelkünk mélyén nem élne; csakhogy mi ezen szépséges gondolatainkat, e magasztoz érzelmeinket eddig nem igen szoktuk megvallani és — meghallgatni.

Városunk egyik kiváló vezérférfia lelkesen üdvözölte beszédje befejeztekor a szónokot s határozottan kijelentette, hogy e beszéd tartalmát aláirhatja *s alá is kell irnia még a legliberalisabb katholikusnak is, mert azok igazságok. Szeretné — ugymond — ha a beszéd nyomtatásban is megjelenne, hogy azt azok is mindnyájan* ***elolvasnák, akik nem szoktak ide járni.*** Sajnálattal jelentette ki dr. Margalits, hogy ez óhaj alig lesz megvalósitható, mert beszédje nincsen leirva.

Az énekkar Stein K. „Szemem remélve néz" stb. dalát adta elő kitünő erővel. Majd *Bilkei* Ferenc szavalta el hatással Pályi Ede gyönyörü költeményét, a „Vatikán"-t. A zenekar Grieg Ede két bájos alkotását adta elő: Ases halálát és

---

a diákgyerekeknek. Odaállnak a lépcső mellé. Ugy látszik várnak valamit. Fel vannak fegyverkezve rothadt gyümölcsesel, káposztatorzsával s egyéb lövegnek alkalmas jószágokkal. Nő nem mehet arra a nélkül, hogy arcpiritó megjegyzést ne halljon; pap, hogy csufszavakat ne kapjon. modern szokás. Végre is ideje, hogy az ostoba „prugerie" kiküszöbölődjék a modern fiatalok modorából. Hisz nem jezsuiták. Időfolytán valamelyiknek eszébe jut, hogy jobb lesz odább állni, ugy sem sikerül a terv. Az öreg könyörögve nyujtotta ki feléjük száraz kezét, a mint távozni akartak.

— Nini, hát ez a vén madárijesztő mit akar? kacagta az egyik, odaintve a többit is.

— Koldul az öreg.

— No ezen se lesz sok égetni való, ha a krematoriumba kerül.

— Jobb volna most bedugni, legalább nem fáznék többet.

Harsogó kacaj jutalmazta a szellemességet.

— Fiuk, adjunk neki valamizsnát, inditványozta az egyik kiéltképü társ s elkapva az öreg toldott-foldott kosarát, beledobálta lövedékkészletét.

Az eszme tetszett. Tett követte s pár perc mulva az öreg ismét maga volt; kosara félig összetörve tele hulladékokkal; az élébe is került elég. Lehajtott fejjel ült egy percig, nem láttam az arcát. Azt hittem sir. Hisz még ki is gúnyolták a nyomoruságát segitség helyett. Aztán fölkelt, összetakaritotta a hulladékokat szépen egy halomba. Majd az utcaseprők elviszik. Rendbeszedte a rongyait s visszaült a kőre. Nem sirt, Csak az ajkai csukódtak össze szorosabban.

Nekem fájt a jelenet. Érdeklődni kezdtem az asszony iránt, mert ugy látszott, tud szenvedni. Nem átkozódik, nem jajgat, nem rögtönöz jeleneteket, hanem lesimitja a ruháját és hallgat a sérelem után. Ehhez jellem kell, vagy tökéletes fásultság.

III.

„Egy Szamaritánus pedig arra utazván, feléje jöve és látván őt, könyörületre indula."

Nem is lehet másként. Borura derü, s a szerencsétlenség nyomában mindig ott jár a jótékonyság angyala.

A sarok felől nyurga hölgy közeledett. Hosszu vékony alakját divatos téli ruha folyta végig, s ha az édeskés mosoly, szende mozdulatok el nem árulnák is a vénleányt, ott szaladgálnak előtte hármasban a bizonyitékok, a kis kutyák. Tisztára vannak fésülve, mosdatva a kis bestiák. Selyem a szalagjuk, hogy meg ne nyomja a nyakukat; pirossal szegett fekete köpönyegje van valamennyinek, hogy meg ne hüljenek. Az agghölgy annyi szeretetreméltósággal és gonddal figyel rájuk, úgy igazgatja, tereli őket, a mennyi szeretet és figyelem ilyen kielégitetlen vénleányi szivből csak kitelik. Ne értsenek félre kérem. Nem mindenki vénleány, a ki férj nélkül maradt. A vénleányság az elégedetlenségnél és a — kiskutyánál kezdődik.

A karaván megfontolt lassu haladásában elért az öreghez. Volt valami siratni való komikum a jelenetben. Egyik oldalon a kékre fagyott koldus, a másikon a jóltáplált öltöztetett állatok. A bestiák elégedetlenek lehettek a rongyos öreggel, mert rövid kutatás és szaglálás után ugatással fejezték ki magas nemtetszésüket. Világos, hogy ez rossz ajánlás, hanem azért a nemeslelkü hölgy leereszkedett az öreghez, megemlékezett róla, hogy tagja a segélyzőegyletnek — s jóllehet pénzt nem adhatott, sohasem szokott magával hordani — előkereste a kis jegyzőkönyvét, felirni az asszony nevét. Még a keztyűjét is le kellett huzni.

Kocsirobogás zavarta meg a felebaráti szeretet működését. Talán megártott az olasz bor a gazdájának; közvetlen mellettük rohant el, kettős jajkiáltás támadt utána. Szegény koldus asszony vetődött épen arra felé, annak a kis fia került a kerekek alá, meg az egyik kis bestia. A maszatos, piszkos gyerek odahengeredett a járó szélhez, kis testét nyomorultul összetörte a kerék, alig pihegett. Anyja tehetetlen rémülettel térdelt mellette, nem is tudta, mi történt. A kiváncsi olasz közönség hamarosan két kört alkotott a szerencsétlenül jártak körül. Az egyikben a mi vénasszonyunk foglalatoskodott a sebesült gyermek körül, sürü könnyek peregtek alá arcán, a mint a gyermek véres rongyait igazgatta. Kötényéből, kendőjéből kötést rögtönzött s a sebeket jól-rosszul bekötözte. A másik körben az irgalmasszivű hölgy jajgatott kitörtlábu kutyája mellett. Illatos zsebkendőjéből csinált kötést, kocsit hivatott s nagy gyöngédséggel a belső párnára helyezte el a sebesült kedvest, hogy a visszaülés meg ne ártson neki. Lóhalálában hajtatott ezután

Anitra táncát. Szebben és művésziebben nem lehetett volna e két művet előadni s a honvédzenekar ismét oly műélvezetet szerzett közönségünknek, a melyet nem hálálhatunk meg neki eléggé. Végül az énekkar a zenekarral együtt adta elő Pyrker „Mindenható“ cimü hymnuszát. Hatalmas alkotás s az erő melylyel előadatott imponált művészi szépségeivel.

Az estély végén *dr. Városy* Gyula megyés püspök megköszönte *Margalits* dr.-nak ezt a remek beszédet, a melylyel a Kör ünnepélyét oly kiválóvá és emlékezetessé tette. Az a beszéd — mint mondá — egy hitvalló beszéde volt, de egy püspöknek is diszére vált volna. Köszönetet mondott az V. ker. honvédzenekarnak gyönyörü előadásáért, valamint az énekkar jeles vezetőjének.

Társasvacsora fejezte be az ünnepélyt, a melyre az ipartestület nagyérdemü elnöke volt szives átengedni a testület helyiségét. Talán felesleges emlitenünk, hogy a vidám jóbaráti hangulat, a mely mindig jellemezte a Kör ilyetén összejöveteleit, most is egész közvetlenségében nyilvánult! A jókedvű társaság órák hosszat gyönyörködött Margalits dr. szellemi sziporkáiban, a melyeket *Gremsperger* István apátkanonok lendületes felköszöntőjére mondott s a melyekkel, mint gyalogszónok is a társaság több tagját, Bierbauer dr. háznagyot, a sajtó képviselőit, a fiatal papságot stb. stb. éltette. Tury Antal klasszikus mondásokkal bőveikedő tószttal a pápaságról emlékezett meg, Bilkei Ferenc Tóth Arturt, később Szuborics Jenő és Krencz Ignác kanonokat éltette. Jelen voltak: Angeli István, dr. Bierbauer Viktor, Bilkei Ferenc, Chay Antal, Czollner Vince, Dornis István, Frycsaj Rikhárd, Geiszt József, Gremsperger István, Keczán Izidor, dr. Keczán Liviusz, Kéri Ferenc, dr. Klaucz György, Koller Gáspár, KovátsAlajos, Kováts Károly, Knazovitzky Béla, dr. Kneifel Ferenc, Krencz Ignác, Krécsy Miklós, Látics György, Lindermann Antal, Peék Gyula, dr. Margalits Ede, Németh Vince, dr. Say Viktor, Schnetzer Nándor, Scheirich Antal, Schmöltz József, Seidl János, Streit Ferenc, dr. Szegfü Ignác, Szlávik Zsigmond, Szuborics Jenő, Tóth Artur, Tury Antal.

UJDONSÁGOK.

— Megyés püspökünk névnapja. Rövid még az az idő, mit megyés püspökünk, dr. Városy Gyula az őt szerető hivei közt töltött, de elég arra, hogy hivei lángoló hévvel kimutathassák iránta érzett hódolatuk jeleit. Folyó hó 11-én este is megragadtak a kinálkozó alkalmat városunk két törekvő dalköre. Ugyanis megyés püspökünk névestélye lévén, meglepték énekszámaikkal, kimutatva iránta érzett hódolatuk szerény jeleit. A „Polgári Dálkör“ tagjai a püspöki ebédlőben összegyülve a „Lágyan cseng az estharangszó“ cimü dallal nyitották meg szereplésüket, mely után a kör elnöke, Fekete Géza szép szavakkal üdvözölte a püspököt. Ezt követte még „Üdvözlő dal“-uk. Majd ő Méltósága beszélt, hálával fogadta a szives megjelenést és megemlékezést, szives szavakkal megköszönte, hogy fáradságos munkájuk után találtak időt arra is, hogy őt üdvözöljék, buzditotta őket, hogy találjanak kellemes szórakozást az ének művészetében, müveljék szivüket, elméjüket egyaránt. A mint elhangzottak ő Méltóságának buzditó szavai, a hódolók ujabb csapata érkezett. Kik lehetnének mások, mint a „Délivasuti Dalárda“ tagjai, a kik már annyi tanujelét adták, szépért, nemesért hevülő érzelmeiknek, hogy ezen megjelenésükkel nemcsak szaporitották érdemeiket, hanem cselekedeteikre önmaguk fonják a borostyánt

Két énekszámmal: az „Üdvözlő dallal“ és az eredeti magyar dalokból kiválasztott „Nyisd ki anyám“ és „Elragadta galambomat“ cimü számokkal rótták le hódolatukat. Szivük érzelmeinek tolmácsolója Orbán Ferenc volt

Ezután ismét az ünnepelt megyés püspökünk szólt a megjelent üdvözlőkhöz, megköszönve a szivből eredt jókivánságokat és hálával viszonozta azt.

Városszerte kifejezést nyert az öröm és hódolat a püspök iránt névünnepe alkalmával. Tisztelői dr. *Klaucz* György titkárnál kitett iven számosan üdvözölték.

Ad multos annos!!

— Az érdem elismerése. Méltó kitüntetés érte f. hó 9-án lapunk egyik lelkes külmunkatársát: Demuth Gyula kápolnásnyéki néptanitót. Az Országos Közegészségi Egyesület ugyanis e napon dr. Kétly Károly egyetemi tanár elnöklete alatt tartott évi közgyülésén Demuthot az egészségügy előmozditása körül szerzett érdemeiért pénzbeli jutalom- és elismerő oklevél elnyerésére érdemesitette. Az Országos Közegészségügyi Egyesület a kezelése alatt levő Trefort-alapból időnkint megszokta jutalmazni a közegészségügy terén kifejtett érdemeket. És Demuth Gyula több cimen is méltó volt erre a jutalmazásra; mert ő nemcsak valódi atyai gondos őre tanitványai egészségének, de józan, mértékletes életmódjával és mindig kifogástalan magaviseletével élő példája a községbeli népnek A tantermében, lakásában és annak udvarán található rend és tisztaság által a szerény iskolaépület is mintaképül áll a lakosság előtt.

Mi is őszinte örömünket nyilvánitjuk a derék és nagymüveltségü tanitó kitüntetése alkalmával, a ki a Fejérmegyei Naplónak is egyik legbuzgóbb külmunkatársa.

— Április 11 A Bánffy-kormánynak egyetlen nagy és maradandó alkotása van, a mely a zsenge szivek tiszta sóhaját feléjük származtatja és ez az, hogy április 11-én szünnapot rendelt az iskolás gyermekeknek, illetőleg nemzeti ünneppel akarja megünnepeltetni a márciusi törvények törvénybeiktatását. Bocsánatot kérünk az őszinteségért, de az igazsághoz hiven be kell vallanunk, hogy nemzetünk, különösen pedig annak ifjusága inkább a szünetnek örvend és nem az ünnepnek. Április 11-ke sohase megy át a nemzet vérébe, mint a március 15-ke. De, hogy iskoláink becsülettel megfelelnek a hozzájuk fűzött várakozásnak, azt senki sem tagadhatja. Ha kétségbe akarná vonni, nézze meg és hallgassa meg azokat az ünnepélyeket, melyeket Fejérvárott rendeznek. Minden iskola kitett magáért, külön-külön azonban nem akarunk róluk számot adni, csupán a központról, a belvárosi iskolákról szólunk.

Az elemi iskola leánynövendékei kedves, preciz énekükkel elbájolták a hallgatókat. Takátsné, Schmahl Helén az ünnep jelentőségéről olvasott fel. Örömmel hallgattuk a pompás, minden részletében kiváló gonddal készitett dolgozatot, mely a mily széles történelmi látókörről, ép oly kiváló stylizálásról tanuskodik. A gyermekek szavalásai ismét azok tanitóit dicsérik, mert nemcsak hibátlanul betanulták, hanem az előadásban is szokatlan ügyességre tettek szert.

A polgári leányiskola növendékei szintén remekeltek. Macskássy Róza igazgatónő felolvasása egy tökéletes essay annak minden szép tulajdonságával, a mely nem nélkülözte az alaposságot, a mint elragadott költői lendületével is. A jeles felolvasás mellé méltán sorakoznak a leánykák szebbnél szebb szavalatai, pompás, lendületes előadásuk.

— A szirájk megszünt. Sok bajnak vette elejét a Bernstein és Káldor-cég, a mikor csütörtökön este megállapodásra jutott a munkásokkal. Elfogadta a 3 kor. minimumot s most már nyugodtan folyt a munka.

Az igazság érdekében kijelentjük, hogy téves volt az a hirünk, mely szerint az ipartestület a bejelentések körül helytelenül járt volna el.

A Bernstein és Káldor-cég ellen az ipartestület részéről több feljelentés tétetett.

— Köszönetnyilvánitás. Alulirott, mint a *pilissánlói* r. k. hivek lelkipásztora, mély hálámat s köszönetemet nyilvánitom a *székesfejérvári Oltáregyesület* mélyen tisztelt választmányának azon szép s értékes tárgyakért, melyekkel templomunk ékesitéséhez hozzájárulni kegyeskedtek. Isten bőséges áldásában találják fel legméltóbb jutalmukat. — *Konop* János esperes-plebános.

— Katonazene. Ma este az „Otthon“ kávéházban katonazene leend érdekes műsorral.

— Az Amateur Club kirándulást rendez a pünkösdi ünnepekben a csodaszép plitvicai vizesésekhez Horvátországba. Kevesek előtt ismeretesek ezen a természet szépségeivel annyira megáldott tájrészletek, miért is hisszük, hogy e kirándulásban, melyen határozott számban nemtagok is résztvehetnek, számosan fognak jelentkezni. A kirándulás 5 napra terjed s a részvételi dij személyenkint 70 koronára van előirányozva. Jelentkezni lehet f. hó 25-ig dr. Palánszky Miklósnál, a Club elnökénél és Klökner Péter udv. könyvkereskedésében.

— Az „Egyenlőség“ cimü uj asztaltársaság folyó hó 13-án d. u. 5 órakor rendes ülést tart.

— Furfangos cseléd. F. hó 9-én az esti órákban Máté Róza Széchenyi-utcai lakoshoz Bohonecky Anna cselédleány azzal állitott be, hogy szivessen venne egy-két napra éjjeli szállást. Máté Róza készséggel teljesitette a leány kérését s másnap abba is beleegyezett, hogy Csalára menjen, a hol állitólag a leány ruhái voltak. Alig értek ki a vasuti állomásra a leány egy levéllel küldte vissza lakásadónőjét, hogy azt a postára tegye. Máté Róza ezt a kérést is teljesitette s a leánynál hagyta kézi kosarát, a melyben több apróságon kivül egy pár bársony-cipő is volt. Sietve ment vissza az állomásra Máté Róza, de biz a lánynak nyoma veszett. A legközelebbi felvilágositást most már a rendőrségnél kapta, a hol konstatálták, hogy a cselédleány tényleg Behonecky Anna s a városban már több rendbeli csalás fűződik e névhez.

— Mérgezett liszt. Bukovics József dunapentelei legény f. hó 9-én gyanus tünetek között megbetegedett s a beteghez hivott orvos mérgezés jeleit konstatálta. A megbetegedett legény anyja a következőkben adta elő a dolgot. Vasárnap Farkas Sámuel duna-pentelei szatócsnál lisztet vásárolt, melyből kenyeret sütött és ételt készitett. Alig fogyasztották el az ételt, az egész család rosszullétről panaszkodott. A betegségre ügyet sem vetettek, mig a legnagyobb fiut ugy meg nem támadta, hogy orvost kellett hivatni, ki mérgezést állapitott meg. Ugyanezen eset fordult elő több más családnál is, kik nevezett szatócs üzletében vásároltak lisztet. Valószinü, hogy a szatócs üzletében levő liszt méreggel volt keverve. Kiváncsian várjuk a hatóság eljárását a gondatlan szatócscsal szemben.

---

a legközelebbi orvoshoz. Gyermeket, vénasszonyt mindent elfelejtett.

IV.

A sarki rendőr feloszlatta a tömeget és megrótta a csöndháboritás okozóit. A közönség elégedetten távozott. Látott valami idegizgató jelenetet a maga kára nélkül. A gyereket bedugják a kórházba. Legalább tisztességesen meghalhat. A két vénasszony koldulhat tovább, ha tetszik, kettesben. A hosszú és gondos ápolás, erősitő ételek valószinüleg megmentik majd a kiskutya életét a társadalomnak, s urnője — kissé halványan a kiállott aggodalomtól — ismét megkezdheti áldásos működését, segélyző-egyleti tagsága értelmében.

Ugye, hasonlit az irgalmas Szamaritánus esetéhez! Csak — az irgalmas Szamaritánus hiányzik! Farizeus, szadduceus vámos meg pogány elég van. Szamaritánus ritkán akad. Ugyan mit gondolnak, ha Krisztus Urunk ugy, közöttünk járna, mint ezelőtt sok száz esztendővel, nem mondaná el még egyszer egyik-másik farizeizmus-ostorozó beszédét?

Én is távoztam a helyszinéről — engem is feloszlatott a rendőr — s jól megjegyeztem a szegény vénasszony és a gazdag vénleány jellemét. Akkora szegénységet és olyan gazdag szivet, akkora gazdagságot és annyi szellemszegénységet ritkán lehet együtt látni.

— **Tolvaj szinész.** F. hó 7-én Luczenbacher Miklósné nyék-pettendi lakosnőhöz egy szinész formáju alak állitott be s alig fordult-került a lakásban, egy 400 korona értéki látcső nyomtalanul eltünt. A jeles firma ekkor átrándult Kápolnás-Nyékre s ott Juszt József ottani lakost szerencséltette látogatásával. A látogatás itt is kárral járt, mert egy 45 koronás revolvernek kelt lába. A csendőrség vette kezébe az ügyet s csakhamar kézrekeritette a szinészt, a ki töredelmes vallomást tett s igazolta, hogy *Sárközi* Árpád buzsáki (Somogy-m.) illetőségü facér szinész. Az ügyészség, később a törvényszék fogja felelősségre vonni.

A magyar ifjuság a pápánál.

Emlitettük már, hogy az egyetemi ifjuság és a középiskolák tanuló-ifjusága Ő Szentsége jubileuma alkalmával impozáns zarándoklatot rendezett Rómába. Elkésve ugyan, de az ünnepről szólva kaptuk a következő levelet:

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Vagyok bátor tudtára adni, hogy ifjusági zarándoklatunk, mely külföldről csupa sovinismusból nem adott életjelt magáról (nehogy az olasz póstát gazdagitsa) szerdán virradóra a fővárosba érkezett.

A lelkes fiuk eddig már az ország minden részébe szétmentek s összegyüjtvén a jó ismerősöket a családi tüzhely körül, bizonyára kipirult arccal és csillogó szemekkel beszélnek az örök városról és különösen arról a lélekemelő fogadtaltásról, melyet közvetlenül utána egy szivvel-lélekkel életük legszebb pillanatának kiáltottak ki. Hogy mily nemes hivatás e jelenet érzelmeit másokkal is átéreztetni, azon az öröm és fájdalom könnyei közt gondolkodom.

Örülök, mert hisz én is ezen ifjuságnak tagja voltam s igy szólhatott róla a fájdalom, mert nekem egyhamar nem juthat e szerep, hogy nyájas családi körben igazán kibeszélhetném magam. Ott biztosan megértik a szív szavát, mig a közvélemény sokszor tulzásnak itéli vagy egyszerűen mosolyog rajta.

De mindegy, az örök városból hoztam annyi lelkesedést, hogy merek életem legszebb pillanatáról szólani.

Husvét másodnapján virradóra eddig sohasem tapasztalt hangulat uralkodott szállásunkon. Amint pincéreink beköszöntöttek a kedvesen hangzó Gutnn Morgen-nel (saját nyelvünkön iparkodván kedveskedni) mindenki felugrott és lázasan kezdett öltözködni. Beszélgetésre nem értünk rá. Mindenkinek arcán bizonyos mélázó kifejezés ült, sokszor abban hagytuk ruháink tisztogatását és gondolatokba merülve állottunk kezünkben a kefével, mintha a közeli jövőnek egy titkos pontja teljesen magára vonta volna figyelmünket. Végre kiki teljes diszben elhagyta a szállodát, hogy még a fogadás előtt egy két emléket bevásároljon.

Én többekkel a Vatikán elé mentem, hogy az érkező csoportokat a damasusi udvarra vezessük.

10 óra felé már nagy volt a Vatikán előtt az élénkség. Egyik csoport a másik után lépte át a testőrök kordonát, hol egyik, hol a másik gyalázta meg a német nyelv géniuszát kiejtésével, melyet százféle variatióban ugyancsak elég volt a szegény testőröknek megérteniök. Itt-ott magyar csoport törte át magát a bámuló bennszülötteken, élükön a magyar ruhás, darutollas pengő sarkantyus nyalka egyetemi polgárral, ki most az egyszer nem sokat törődött az idegenek bámuló felkiáltásával: Ungaresi, Ungaresi!

Lassankint mindinkább kevesebben mennek a második emeletre, hol a képtár örökbecsü művei folyton uj és uj csodálatra ragadják a szemlélőt, egy cél van már csak a lélek előtt, mely mindenkit a damasusi udvarra vezet.

Fél 12-kor, Zichy Gyula gróf, pápai kamarás, a mi fáradhatatlan kedves kisérőnk, jelt adott az indulásra. Négyes csoportokban vonultunk fel a Sixtusi kápolnába, mely hatalmas freskójával „Az utolsó itélet"-tel meglepte a szemlélőt. Mikor e festmény hatalmas alakjai szemembe tüntek, eszembe jutott a fogarasi püspök anekdotája, ki huszárjával együtt méltatta Michel Angelo remekét, s mig ő elragadtatva igy kiáltott fel: „Istenem, de szép!" addig huszárja rántva egyet a bajuszán csak annyit dörmögött: „a terem....., ez már valami!" Én is úgy voltam, mint a huszár, szépséget nem találtam benne, de alakjainak erőteljes, markans rajza meglepett zordonságával.

Ez alatt a zarándokok teljesen megtöltötték a nagy kápolnát. Mindenki helyén ült már a legnagyobb csendben kezeiben tartva a megáldásra szánt olvasót vagy érmet, csupán akiknek a zöld jegy révén még a bemutatás is osztályrészül jutott, azok kérdezősködtek csak izgatottan: „Hányadik is leszek?"

Egyszerre csak halk moraj zúgott végig a termen: „Jön a pápa!" A kérdezősködés megszünt, a szemek várakozásteli az ajtó felé irányultak. A nyugtalanság erőt vett a kedélyeken. Az ajtón keresztül a pápai gárda embereinek hatalmas alakjai lettek láthatókká. Még nem is láttuk őt, Krisztus földi helytartóját s máris kimondhatatlan érzés szállotta meg a sziveket. Ugy éreztem e pillanatban, mintha a jég, melyet a külvilág ridegsége borított szivem köré, e percben felolvadt volna. Szemeim megteltek könnyekkel, melyeken keresztül nem egy földi lényt, de egy isteni apostolt láttam közelgeni. A háttérben már felharsant az éljen, a mi ajkunk még mindig néma volt. Csak utóbb, mikor már közelünkben osztogatá a jóságos agg áldásait, akkor tört ki belőlünk is az érzés és éljeneztünk hosszan, percekig. Sohasem felejthetem.

Mellettem szállt ki hordozószékéből a pápa és első kérdése az volt: „Ubi sunt Hungari?"

Mély tüzű szemeivel végig tekintett rajtunk és elfoglalta helyét az oltár előtt.

A többi, a mi történt, már egy boldog lélek álomlátása volt.

Őszentsége felénk terjesztve kezeit, boldog mosolylyal üdvözölte ifju csapatunkat, a régi Magyarország legifjabb sarjait, kik eljöttek megujitani őseik fogadalmát, a szentszék iránt való törhetetlen hűségüket és ragaszkodásukat. Áldását küldötte szeretett hazánkra, a jó magyar népre, végül óhajtotta, hogy a bemutatás alatt magyar szent énekeket énekeljünk.

Ez ünnepélyes pillanatban négyszáz magyar ajkán felharsant a Hymnus. Négyszáz magyar énekelte könybelábadt szemekkel:

„Balsors a kit régen tép
Hozz' reá vig esztendőt!"

és Krisztus földi helytartója, a jóságos agg boldogan ölelte keblére és áldotta meg a magyar ifjuság küldöttjeit.

Mikor pedig átadtuk a zarándoklat diszalbumát, melynek lapjain 30.000 magyar ifju irta alá hódolatát, a pápa örömmel kivánta, „vajha e 30.000 ifju egyházának és hazájának hű fia lenne örökké."

A régi énekek zsongtak tovább. Mindegyik oly szomorúan visszhangzott e bánatos hangokhoz nem szokott kápolnában, de nem csoda, hisz egy nemzet fájdalmas, esdő imája szólott azokban. Egy nemzet romlatlan ifjusága válogatta össze azokat, mert érezte, hogy vissza kell térnie a régi énekekhez, a régi hagyományokhoz, ősei, a magyar ősök hagyományaihoz, mert csak azok szépek, azok méltók régi nagy nevéhez.

Szegény hazám, neked van legnagyobb szükséged reá, hogy ez ideál megvalósuljon.

A hangulat, melyben a fogadási termet elhagytuk, ez utra mutat. A jövő év ismét együtt talál bennünket Rómában, hogy érted magyar hazánk, a te jólétedért ismét elmondhassuk édes bús imánkat e szent helyen, s hogy erőt, lelkedést meritve itthon dolgozhassunk üdvedért, melyért e szent városban egy agg pápa oly forró szeretettel imádkozik, mintha csak benned saját hazájáért imádkoznék. **Tóth Kálmán.**

Mindezekhez hozzáfűzzük még, hogy a fejérvári gimnáziumból Gadits Béla. Görögh Zoltán, Luttor Ferenc, Németh Sándor, Rátkay László, Szegfü Ignácz VII. o.: Bendy Nándor VI. o.; Czimbál Ödön, Mórocz István V. o.; Knezits István, Marschall László IV. o.; Makay Pál II. o. tanulók vettek részt tanáraik dr. Láng Ince és Kiss Albin vezetése alatt, a kikhez Reichardt Tamás papneveldei elüljáró is csatlakozott. Az ifjuságból Marschall Lászlót Ő Szentségének is bemutatták.

Anyakönyvi statisztika

1902. évi április hó 5-től április hó 12-ig.

I. Születés.

Született: 9 fiu, 11 leány. Ezekből törvényes fiu: 9, leány 11; törvénytelen fiu: 0, leány: 0; halva született: 0 törvényes fiu, 0 leány; 0 törvénytelen fiu, 0 leány. — Összesen: 20.

II. Halálozás.

Elhalt: 9 fi, 11 nő. Ezekből 5 éven aluli törvényes fiu: 3, leány: 5; törvénytelen fiu: 0, leány: 0; 5 éven felüli fi: 6, nő: 6. — Összesen: 20.

E szerint a születés a halálozással egyenlő.

Elhaltak: Niksz Etel, ev. ref., 20 hónapos, kanyaró folytán tüdőlob, Távirda-utca 5 sz. — Spranitz Ignácné, szül. Belák Anna, róm. kath., kisbirtokosnő, 35 éves tüdővész, Széchenyi-utca 90. sz. — Virág János, róm. kath., kisbirtokos, 71 éves, öngyilkosság, akasztás által által, Tobak-utca 23. sz. — Tóth Erzsébet, róm. kath., 10 hónapos, gégelob, Homoksor 3. sz. — Balogh Eszter, ev. ref., 2 éves, tüdőlob, Öreghegy, 141. szám. — Pap Ádámné, szül. Bakos Anna, róm. kath., 64 éves, szivszélhűdés, Széchenyi-utca 53. szám. — Lőrinci Imre, asztalossegéd, 56 éves, kimerülés, Szent-Grörgy kórház. — Odor István, róm. kath., 4 napos, ránggörcs, Száraz-rét. — Özv. Arany Isvánné, szül. Móricz Erzsébet, róm kath., 69 éves, tüdőtágulás, vizkór folytán, Demkóhegy 72. sz. — Csikesz Julianna, róm. kath., 14 hónapos, tüdőlob, Felsőkirálysor 8. sz. — Kaszás János, róm. kath., 2 éves, tüdőlob, kanyaró folytán, Széchenyi-utca 146. sz. — Tüske Jánosné, szül. Szegfü Terézia, róm. kath. 69 éves, szivszélhűdés, Rosta-utca 9. sz. — Nyikos Julianna, róm. kath., 13 éves, szivbaj, Olaj-utca 42. szám. — Madár Katalin, róm. kath., 4 hónapos, veleszületett gyengeség, Maroshegy 2. sz. — Metykó István, róm. kath., önálló timár, 57 éves, tüdőlob, Tolnai-u. 24. sz. — Özv. Kollmann Ferenczné szül. Frank Teréz, róm. kath., kisbirtokosnő, 76 éves, kimerülés, Olaj-u. 56. sz. — Magda Ignác, róm. kath., népzenész, 72 éves, agyszélhűdés, Fazekas-u. 8. sz. — Jakab István, róm. kath., 10 hónapos, ránggörcs, Salétrom-utca 9. sz. — Pogács András, róm. kath., kisbirtokos, 62 éves, gyomorrák, Olaj-u. 34. szám. — Kenesei Lajos, róm. kath., földm. napsz., 65 éves, kimerülés, Szt.-György kórház.

III. Házasságkötés.

Házasságra lepett 9 pár.

IV. Kihirdetés.

Haden Antal, ács-segéd és özv. Palkovits Istvánné, szül. Bakány Teréz Mária, Székesfejérvár. — Rada István, földm. napsz. és Hornyák Mária, Székesfejérvár. — Holles Géza, m. kir. honvéd-százados, Budapest és Bárándy Erzsébet, Klára, Mária, Székesfejérvár. — Dénes Károly, cipész-segéd és Mayer Mária, Székesfejérvár. — Bettelheim Ignác, Ödön burgonya-nagykereskedő, Pápa és Fleischer Erzsébet, Székesfejérvár.

TŐGL és SZLANYINKA
Sz.-Fejérvár, Szt.-Imre-utca 1. sz.
Ajánljuk dúsan felszerelt raktárunkat a legfinomabb bel- és külföldi szövetekből, ugyszintén elegáns és divatos szabásu öltönyök elkészitését a lehető legmérsékeltebb árak mellett.
Tisztelettel
TŐGL és SZLANYINKA.

Borsalinó olasz gyártmányu **kalapok egyedüli raktára.**

KNAZOVITZKY BÉLA

Székesfehérvár.

Ajánlja a tavaszi idényre **divat újdonságokkal** dúsan felszerelt raktárát **meglepő olcsó árakban.**

Különleges újdonságok

belföldi, valódi angol, olasz gyártmányu, gyapju, nyulszőr, puha és kemény férfi kalapokban darabja kor. **2—10,**
fiu- és lányka kalapok és sapkákban darabja fill. **50—2.—,**
*** férfi sport sapkákban. ***

Elismert legjobb készitményü fehérnemüek

férfi schiffon ingek sima mellel darabja kor. **2.40, 3.—, 3.60, 4.—,**
férfi schiffon ingek redős mellel darabja kor. **3.—, 3.60, 4.—, 4.40,**
férfi schiffon ingek puha mellel francia piqueböl drbja kor. **3.20, 3.60, 4.40, 5.—,**
szines sepfir mellü ingek darabja kor. **2.40,**
egész szines francia creton ingek legújabb mintákban darabja kor. **3.40,**
egész szines francia Percalin és batist ingek legújabb mintákban darabja **4.—**

Tiszta selyem nyakkendők remek választék és formákban darabja kor. 1.—

Különösen kiemelendő

Legszolidabb készitményü
férfi bőrcipők.
Párja kor. 6.40, 9.—, 12—

Gyermek bőrcipők minden árban.

Sétabotok, angol varrásu glase, buldogg és svéd

BŐR KEZTYÜK,

bőr áruk, uti kézi táskák, francia illatszerek, szappanok.

Alkalmi vétel kész női blous ujdonságokban
Voile blousok drbja kor. **1.30.**
Gyapju Delain „ „ kor **3.60—4.**

Napernyők nagy választékban

fekete félselyem napernyők dbja k. **3.— 7.**
„ tiszta „ „ „ „ **9. 12.**

Alkalmi vétel szines napernyő újdonságokban
fél selyem és tiszta selyemből darabja kor. **4—8.**

Felülmulhatatlan jó szabásu derék-füzők, női fehérnemüek, Schroll schiffonok, vásznak, szövött és rövid áruk.

Ujdonságok

lányka- és fiú szalmakalapokban!

NYUJTSUNK KEZET A SZERENCSÉNEK!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjegy által.

A legesélydúsabb sorsjáték a világon a mi m. kir. osztálysorsjátékunk.

100.000 sorsjegyre **50.000** pénznyeremény jut.

Legnagyobb nyeremény esetleg

1.000,000 korona.

1 jutalom 600.000, 1 nyeremény à 400.000, 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 80.000, 70.000, 2 à 60.000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 1 à 25.000, 7 à 20.000, 3 à 15.000, 31 à 10.000, 67 à 5000, 3 à 3000, 432 à 2000, 763 à 1000, 1238 à 500, 90 à 300, 31700 à 200, 3900 à 170, 4900 à 130, 50 à 100, 3900 à 80, 2900 à 40. Összesen

13.160,000 korona, azaz TIZENHÁROM MILLIÓ 160.000 korona.

SZERENCSENAPTÁR.

Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	September	Október	November	December
K 1 976	C 1 36451	C 1 86576	H 1 24212	C 1 6556	S 1 38209	H 1 40153	C 1 91647	1 80941	S 1 83261	P 1 83540	V 1 85953
S 2 28879	S 2 53703	S 2 17769	2 34026	C 2 35302	2 55285	K 2 64162	P 2 70532	H 2 84752	S 2 91300	S 2 2887	H 2 10453
C 3 51378	3 71717	C 3 38297	3 63661	P 3 52507	H 3 83087	S 3 83293	S 3 83677	S 3 17230	C 3 21625	V 3 32261	K 3 37410
4 65828	4 83955	H 4 59571	4 83493	4 74377	4 86023	C 4 92740	V 4 6303	S 4 38179	P 4 39000	H 4 51630	S 4 53722
S 5 83540	5 1045	5 83183	5 95379	C 5 83785	5 17703	H 5 23081	H 5 34500	C 5 56307	S 5 64121	K 5 65900	C 5 79766
6 885	6 37410	6 89515	6 25319	6 851	6 38204	P 6 44307	6 52501	P 6 81102	6 83357	6 83602	P 6 84303
H 7 32761	7 53722	C 7 19805	7 48553	7 85350	C 7 58603	V 7 65653	7 71909	H 7 85119	7 92291	C 7 4040	C 7 10634
K 8 516	8 79766	P 8 38913	H 8 65809	S 8 85079	S 8 83143	H 8 83429	C 8 83709	V 8 17344	S 8 21611	P 8 34180	8 38117
9 6594	9 84303	S 9 60001	K 9 83521	C 9 75916	9 86576	K 9 93411	H 9 6556	H 9 38209	S 9 40453	S 9 51647	H 9 55176
C 10 8692	10 10634	V 10 82202	S 10 96623	P 10 83838	H 10 17769	S 10 24212	10 35502	S 10 57285	C 10 61462	V 10 70532	K 10 80641
11 10140	H 11 38117	H 11 91382	11 978	S 11 8558	11 38297	C 11 38026	11 52597	P 11 83393	H 11 83087	H 11 83677	S 11 84752
C 12 14480	K 12 55176	S 12 19824	C 12 29579	12 36151	S 12 59571	P 12 65654	H 12 74377	C 12 86023	S 12 92740	K 12 6303	C 12 17230
V 13 51647	S 13 80641	S 13 38959	H 13 51578	13 53703	C 13 83183	13 83493	K 13 83785	S 13 17703	V 13 21081	S 13 31500	P 13 38179
14 70532	C 14 84752	C 14 60943	14 65828	14 79717	H 14 93315	V 14 95379	S 14 8451	14 38204	H 14 41707	C 14 52501	S 14 56307
15 83677	P 15 17230	P 15 85261	15 5 510	15 89953	15 19805	H 15 25319	C 15 33333	V 15 58038	K 15 65653	P 15 71209	V 15 81102
S 16 6303	S 16 38179	S 16 91400	16 2 87	C 16 10457	16 38903	S 16 48553	P 16 53079	H 16 83143	S 16 83429	S 16 83709	H 16 85119
C 17 31500	17 56307	V 17 21625	S 17 32501	P 17 37410	H 17 60001	17 65809	S 17 75916	K 17 86576	C 17 93411	17 6556	K 17 17344
S 18 52501	P 18 81102	H 18 39000	S 18 51640	H 18 53722	S 18 83521	C 18 83221	18 83838	S 18 17769	P 18 24212	H 18 33303	S 18 38200
19 74309	19 85119	K 19 64121	P 19 65900	V 19 79766	S 19 91382	P 19 96623	H 19 8558	C 19 38297	S 19 48026	K 19 52597	C 19 57285
20 83709	20 17344	S 20 83347	S 20 83602	H 20 84303	C 20 19824	20 978	S 20 36451	P 20 59571	V 20 65664	S 20 73377	P 20 83087
21 6556	21 38200	21 92291	V 21 4040	21 10634	P 21 38959	V 21 28879	S 21 53703	S 21 83183	H 21 83493	C 21 83785	S 21 86023
22 35502	S 22 57285	P 22 21611	H 22 34180	C 22 38117	H 22 60943	H 22 51378	22 79717	V 22 89515	S 22 95379	22 451	22 17703
S 23 52597	23 83087	S 23 40453	S 23 51647	S 23 55176	23 83284	K 23 63661	23 6303	S 23 38903	H 23 25319	S 23 33553	H 23 38204
C 24 73377	C 24 86023	24 64162	24 70532	P 24 80641	24 91400	S 24 85540	S 24 10453	H 24 38913	C 24 48553	24 55079	24 83668
P 25 83183	H 25 17703	H 25 83293	25 83677	S 25 84752	C 25 2887	25 2887	25 37410	25 60001	25 65809	H 25 75916	25 83143
S 26 8451	26 38204	26 92740	P 26 6303	V 26 17230	26 20600	C 26 32701	H 26 53722	26 83202	S 26 83521	26 83838	26 6556
27 53553	27 59668	27 23081	27 34500	H 27 38179	S 27 51640	27 64121	K 27 79566	27 91382	V 27 96623	S 27 8558	27 17769
28 55079	28 83143	28 41707	28 52501	S 28 5630	P 28 83147	V 28 65900	28 83303	S 28 19824	H 28 978	C 28 36451	28 38297
29 75916		29 53553	H 29 74309	S 29 8110	S 29 92291	H 29 83602	29 10634	V 29 38959	K 29 26879	P 29 53703	29 59571
S 30 83838		30 129	30 83709	S 30 85119	30 21611	K 30 4040	30 38117	H 30 60943	S 30 51578	S 30 79717	H 30 83183
C 31 6556				C 31 17344		S 31 34180	C 31 55176		C 31 65828		S 31 93315

Mikor van születésnapom? Minden aki kisérelje meg **szerencsejét a születése napjára** feljegyzett számmal. Ezen napjában az év minden egyes napjára más szám van feljegyezve, melyek **pontosan** az illető napjára esnek, úgy hogy bárki kiszámíthatja saját számát.

Ha valakinek e szám elfogyott volna, hasonlót küldünk.

Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I. osztályu **eredeti sorsjegyek** tervszerü betétjei a következők:

egy **nyolcad** (1/8) frt. **—.75** vagy **1.50** kor. egy **negyed** (1/4) frt. **1.50** vagy **3.—** kor.
„ **fél** (1/2) frt. **3.—** „ **6.—** „ „ **egész** (1/1) frt. **6.—** „ **12.—** „

A sorsjegyeket **utánvéttel** vagy az összegnek postautalványon való előzetes **beküldése** ellenében megküldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megbizásokat kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi április hó 21-ig

közvetlenül hozzánk beküldeni.

FIÓKOK:
V., Váci-körút 4.
Muzeum-körút II.
Erzsébet-körút 54.

Török A. és Tsa

bankháza,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 46/a.

Sok és igen nagy nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek és pedig rövid idő alatt hat millió koronánál többet.

Megrendelő levél levágandó. **T. TÖRÖK A. és Tsa bankházának. Budapest.**

Ezennel megrendelek a **m. kir. szab. osztálysorsjáték I. osztályához** .....darab **eredeti osztálysorsjegyet** a hivatalos tervezettel együtt.

A.....korona összeg { **utánveendő** / **utalványnyal küldöm.** / **mellékelve bankjegyekben** (bélyegekben). } A nem kivánt törlendő.

Pontos cím: .....

KÉK CSILLAG ÁRUHÁZ

Székesfejérvár, nádor-utca. — Dunántúl legolcsóbb bevásárlási forrása!

Amugy is minden versenyt kizáró, olcsó szabott árainkból még külön

10% engedményt nyujtunk

készpénz vásárlásnál!

1902. Szenzációja!

Óriási tömegek megvétele által:

1000 darab selyem és csipke ernyő darabja . . . . . 2 frt. 50 kr.
Entutcus-ernyő (nap- és eső-ernyőre alkalmas) . . . . . 1 „ 08 „
Remekszép női tavaszi felöltők már . . . . . 3 „ 50 „
Francia batisztok és egyéb szép mosó kelmék métere . . . — 17 „

ÁRUHÁZ A „KÉK CSILLAG"-HOZ
SZÉKESFEJÉRVÁR, NÁDOR-UTCA.

A
Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete

kisebb birtokosoknak bekebelezés mellett ad hosszabb, rövidebb törlesztésü kölcsönöket.

Segélyét fenállása óta

23262

kölcsönvevő vette igénybe, kiknek összesen

73,407.300 kor.

kölcsönt fizetett ki.

Az intézet kölcsöneinek természete és módozatai felöl mindenkinek ad szivesen felvilágositást.

Egyszerü levélbeli kérdésre mindenki kaphat utbaigazitást s a felek kértére az intézet mérsékelt dijért a kölcsönök bekebelezése és lebonyolitása körüli teendőket is elvégezteti, sőt a költségeket is előlegezi.

A kik e kölcsönök iránt érdeklődnek, forduljanak közvetlenül az intézethez Budapest, Bálvány-utca 19. sz. alá.

FRANK BALÁZS

kutmester (I. Öreg-utca 5. sz.)

Elfogad kut-furást ásást, szivattyu-javitást, vizvezeték- és fürdő-berendezéseket. Minden e szakbavágó munkát jutányosan és pontosan végez.

Templomfestő,
Szobafestő,
Cimfestő,
Mázoló.

KÁLÓCZY GYULA

Basa-u. 4. sz. (Számmer-nyomdával szemben)

Megrendelések legjutányosabban fogadtatnak el. Pontos kiszolgálás.

Törlesztéses kölcsönt

5% kamat

Vidéki bérházakra és földbirtokra

szerzek minden előleg nélkül abban az esetben is, ha magasabb kamatu kölcsönökkel vannak megterhelve.

Leveleket postafordulattal elintéz és a kivánt bővebb felvilágositást szivesen adja

Sárkány József
Budapest, Váci-körút 21.

TROPON-SÜTEMÉNYEK a legizletesebbek és a legtáplálóbbak.

TROPON-CAKES (Biscuits) igen jóizű teasütemény, nagy fehérnye tartalmánál fogva nagyon tápláló.

TROPON-KÉTSZERSÜLT táplálóbb a közönséges kétszerültnél. Tej, kávé, bor mellé a legjobb sütemény egészségesek és betegek számára.

TROPON-KARLSBADI-KÉTSZERSÜLT zsirtalan és azért igen könnyen emészthető sütemény gyöngegyomruak számára.

TROPON-DIABETIKUS-KÉTSZERSÜLT elenyésző csekély liszt tartalma és nagy fehérnyetartalma miatt a **cukorbajosok** legjobb tápláléka.

Minden gyógyszertárban kaphatók.

Utbaigazitást ad: **Dr. RÖDER és TÁRSA, Dr. LÁSZLÓ FRIGYES,** osztr. magy. Tropon- és tápliszt-gyárai
Budapest, VI. Gyár-u. 7. **Klosterneuburg—Bécs.**

Betegek, üdülők, egészségesek legjobb tápláléka: a *Tropon.* Mindenkinek hasznára válik, mert rendkivül tápláló és legkönnyebben emészthető. A hús legtáplálóbb részét: *fehérnyéjét* tartalmazza minden emészthetetlen résztől megtisztitva. Ételekhez keverve tápláló erejüket sokszorosan fokozza. A leggyöngébb gyomor is elbirja a *Troponl,* melytől hamarosan megnövekedik az ember testi ereje és munkaképessége, fokozódik az életkedve és szellemi munkabirása. *Tropon* kapható minden gyógyszertárban.

HIRDETÉSEK

a „FEJÉRMEGYEI NAPLÓ" részére jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban.

Nyomatott Számmer Kálmánnál, Székesfejérvárott.